

INLEIDING

Zorgvuldig zakendoen

Kern van de Okimono manier van zorgvuldig zakendoen is doen wat we zeggen, zeggen wat we hoe doen en vertellen waarom.

Okimono zet van meet af aan in op duurzaamheid in de volle breedte. Dit is een kernwaarde voor ons inkoopbeleid (milieubewust en fair trade) én voor de eigen organisatie: wij streven voortdurend naar een zo compact mogelijke aanpak, in een platte structuur. IMVO is een vanzelfsprekendheid waarmee het merendeel van de medewerkers zich wel op een of ander manier bezighoudt: van directie, productie en communicatie tot webshopbeheer en retourloket. De economisch ingerichte bedrijfsvoering is erop gebaseerd dat alle processen elkaar versterken en daarvoor zijn de langlopende relaties met onze leveranciers een belangrijke voorwaarde. Met hen bouwen wij op een heldere verdeling van taken en verantwoordelijkheden. Het resultaat is een vertrouwensbasis die met een gezamenlijke inzet in de loop der jaren is gegroeid. Over onze werkwijze zijn wij transparant en op onze website geven wij zoveel mogelijk informatie over onze leveranciers en de productieprocessen. Wij houden daarbij natuurlijk goed in de gaten dat wij zo zorgvuldig mogelijk omgaan met alle informatie die ons is toevertrouwd.

2020-2021

Algemeen

Prioriteit in de bedrijfsvoering lag bij het zekerstellen van de continuïteit en voldoende doorgroeimogelijkheid in productie. Ondanks Covid heeft het bedrijf in aantallen een flinke groei doorgemaakt, maar leveringen vanuit de hoofdproductielocatie voor alle Okimono leisure wear (bio-katoen) in Portugal liepen om verschillende redenen vertraging op.

Aandachts- en knelpunten waren:

- Levering GOTS-gecertificeerde katoen: vanwege fraude op grote schaal in India zijn producenten uitgeweken naar Turkije. Deze fraude heeft tevens geleid tot een schaarste op de markt, waardoor ook de prijs voor biologische katoen met zo'n 30% is gestegen.
- Verminderde productiecapaciteit: vanwege diverse lock-downs en een tijdelijke verlaagde bezettingsgraad bij deelproducenten (met name de printer) ontstond een verminderde productiecapaciteit, die leidde tot kleinere aantallen en langere levertijden.
- Slagkracht eigen organisatie: vanwege Covid en diverse lock-downs in NL stond de distributie vanuit de eigen organisatie eveneens voortdurend onder druk.
- Tijdelijke stop productie cycling wear: vanwege de onzekere situatie rondom Covid en diverse beperkende maatregelen heeft Okimono er in 2020 voor gekozen om tijdelijk geen nieuwe cycling wear op de markt te brengen. Eind 2020 is de ontwikkeling hiervan weer geleidelijk hervat t.b.v. seizoen SS '21.

IMVO CKT

Vanwege de Covid-pandemie heeft Okimono in 2020 tevens de prioriteit verlaagd voor de verdere ontwikkelingen i.h.k.v. het IMVO-convenant CKT en zich feitelijk beperkt tot de vaste, jaarlijkse onderdelen voor toetsing. Dit gebeurde in overleg met de accountmanager van het CKT. In het najaar is het hoofdonderwerp weer opgepakt: het tot stand brengen van een eigen Code of Conduct.

Ten behoeve hiervan en met het oog op de toekomstige ontwikkelingen rondom het convenant en wet- en regelgeving hebben wij ons vervolgens in 2020-2021 op onderstaande wijze verdiept in:

- Research CoC, naast breder online-onderzoek, onderzoek bij diverse labels en organisaties:
 - Check beschikbare info van en bij Kings Of Indigo, Alchemist, G-star RAW.
 - Uitwisseling en gesprek met Goose Craft: informatie en aanpak.
 - Fair Wear Foundation onderzoek en verdere uitwerking CoLP/ CoC.
- AGT Participants event februari:
 - AGT ontwikkelingen algemeen, o.a. afronding en mogelijke voortzetting CKT, aanstaande Europese en NL-wetgeving, en wage management system – vanuit beschikbare info en overleg secretariaat heeft Okimono beknopt eigen onderzoekje gedaan naar living wage Oekraïne.
 - Good practices diverse bedrijven en organisaties.
 - SLCP webinar, conclusie: zeer interessante koppeling van platforms en systematieken, het is nog te vroeg voor Okimono om zich hierbij aan te sluiten, o.a. vanwege de investering en nog onvoldoende aansluiting bij productie in lager risicolanden.
- MODINT|InRetail: meerdere online meetings over toekomst CKT en op handen zijnde UPV.
- AGT-webinar communicatie – ACM-richtlijnen duurzaamheidsclaims en keurmerken. Binnen onze eigen organisatie is deze informatie gedeeld met belanghebbende collega's en aan de hand van de richtlijnen zijn webteksten nogmaals onder de loep genomen.

OKIMONO TWO WAY CODE OF CONDUCT

In het voorjaar van 2021 is met de twee belangrijkste leveranciers (van bio-katoen leisure wear en cycling wear) de Code of Conduct afgestemd en begin augustus werd door alle partijen de bijbehorende verklaring ondertekend. De leveranciers hebben Okimono daarbij tevens voorzien van de gevraagde aanvullende informatie aangaande hun leveranciers en certificeringen. Met de Nederlandse drukkerij loopt dit traject nog. Naar verwachting wordt dit afgerond in het najaar van 2021.

Uitgangspunt en inrichting

Het verkrijgen van meer inzicht in de eigen productieketen heeft de afgelopen drie jaar veel aandacht gekregen. In 2018 is gestart met het opvragen bij onze hoofdproducent voor leisure wear in bio-katoen (98% van de Okimono-omzet) van de basisgegevens over hun toeleveranciers en het publiceren ervan op de Okimono website. In 2019 volgden ook de gegevens van de producent voor wielerkleding (2% van de omzet). In november van dat jaar werden al deze gegevens i.s.m. het convenant gepubliceerd op de Open Apparel Registry (OAR) en ondertekende Okimono tevens de Transparency Pledge van de Clean Clothes Campaign. Ontwikkeling van een eigen Code of Conduct was een logische volgende stap.

Belangrijkste redenen voor een CoC:

- Vergroten van inzicht in en daarmee grip op de eigen productieketen.
- Het versterken van de samenwerking met leveranciers door concretisering van wederzijdse afspraken en verantwoordelijkheden.

Belangrijke argumenten voor een eigen CoC zijn o.a.:

- Het ontbreken van een overkoepelende toetsingsystematiek (en bijbehorende organisatie) in wat wordt aangemerkt als laag risicolanden; FWF is niet werkzaam binnen Europa.
- Door de beperkte slagkracht is een kleine onderneming zoals Okimono (met langlopende producten in een continu productieproces) niet in de gelegenheid om zelf alle locaties te bezoeken en voortdurend onderzoek te doen naar de productieomstandigheden.

Belangrijkste uitgangspunten voor zo'n CoC:

- Inhoudelijk passend bij de bedrijfsidentiteit en ondersteunend voor de staande langdurige samenwerkingen.
- Inpasbaar als sturingsinstrument binnen eigen bedrijfsprocessen.
- Inzetbaar bij toekomstige sourcing van productielocaties; gebruik van de Two Way CoC maakt gezamenlijke inzet van meet af aan duidelijk – Okimono zal zeer bewust blijven kiezen voor relaties met gelijkgestemde organisaties, zo dicht mogelijk bij huis.
- Compacte inrichting van het CoC-traject: zo efficiënt mogelijk en zo min mogelijk arbeidsintensief.

Het resultaat is een Code of Conduct als toetsingssysteem, met een traject waarbij de beide partijen bij aanvang een verklaring ondertekenen over de eigen werkwijze en positie ten opzichte van elkaar, en waarbij beide partijen elkaar over en weer periodiek van informatie voorzien.

De Okimono Two Way Code of Conduct zelf is tweeledig en bestaat uit een Code of Labour Practices (CoLP) en een Code for Environment-conscious Production (CEP). Supplementen bestaan uit de twee verklaringen voor de betrokken partijen en de nodige aanvullende informatie. De CoLP is gelijk aan de FWF Code of Labour Practices en hierin wordt tevens verwezen naar de ILO-conventies – ook te vinden via de Okimono-website.

Essentieel derde onderdeel is een document met alle productielocatie-informatie van de desbetreffende leverancier – bedrijfsnamen en contactinformatie, geleverd product en alle bijbehorende certificeringen. Meestal is daarvoor de bewijslast meegezonden. In een enkel geval gebeurt dat niet, zoals wanneer het een auditrapport betreft van een ander label. Dit document met productielocatie-informatie vormt het uitgangspunt voor de periodieke toetsing.

Voor de totstandkoming van de Okimono Two Way Code of Conduct hebben wij informatie uitgewisseld en uitvoerig gesproken met Goose Craft (signatory IMVO) en is er onderzoek gedaan bij o.a. Kings Of Indigo, G-Star RAW, Alchemist en de Fair Wear Foundation. Voor verdere input is tijdens de totstandkoming voortdurend ruggenspraak gehouden met het secretariaat van het CKT.

Werkwijze

Met de Code of Conduct is een systematiek voor een periodieke (jaarlijkse) toetsing geïmplementeerd. Okimono legt daarbij in de loop van Q1 alle eerder aangeleverde informatie opnieuw voor aan de leveranciers, ter controle, aanvulling en correctie. Ook als zich nieuwe vragen aandienen, dan kunnen wij deze makkelijk meenemen in een jaarlijkse PDCA-cyclus (Plan-Do-Check-Act) - in de cyclus van volgend jaar zullen zo ILO-conventies #183 en #190 aan de CoC worden toegevoegd en zal er een specifieke referentie worden gemaakt naar hoofdstuk 5, artikel 4b van de OECD Guidelines for Multinational Enterprises (2011)

Los van deze cyclus kunnen tussentijdse bijstellingen plaatsvinden waar en wanneer nodig, op aangeven van beide partijen. Indien dit aan de orde is, volgt aanpassing van de productiegegevens op de eigen site en bij OAR.

Zoals opgenomen in de CoC legt Okimono de verantwoordelijkheid voor een zorgvuldige sourcing van materialen en deelproducenten bij de hoofdleveranciers. Met de huidige leveranciers is dat de gebruikelijke gang van zaken en met mogelijke toekomstige leveranciers gaan wij in beginsel uit van een soortgelijke afstemming.

Concreet betekent dit ook dat Okimono zelf (vooralsnog) niet nader zal onderzoeken hoe de bedrijfsinrichting van de suppliers in de tweede lijn en verder eruitziet. Door wel door te vragen op specifieke onderwerpen krijgen wij steeds beter inzicht in mogelijke risico's in de keten, bijvoorbeeld een wage gap. Zo kwam in de afgelopen periode o.a. de productie van wielerkleding in Oekraïne aan de orde, specifiek de betaling van een leefbaar loon – mede naar aanleiding van extra vragen vanuit het CKT-secretariaat. De leverancier heeft hierop nogmaals bevestigd dat hun eigen cao geldt voor al hun medewerkers, in Italië én in Oekraïne. Okimono zelf heeft vervolgens met de getallen uit de cao en de beschikbare tabellen vanuit het CKT doorgerekend dat dit loon boven de norm voor leefbaar loon ligt.

Toelichting

Okimono is zich ervan bewust dat kledingproductie risico's met zich meebrengt, ook in laag risicogebieden. Met de gedeelde verantwoordelijkheid in de Two Way Code of Conduct menen wij het proces voor alle partijen behapbaar te houden en de continue verbetering van productieprocessen te stimuleren. Door bewust te blijven kiezen voor een productie 'dicht bij huis', samen met relatief kleine (hoofd)producenten willen wij de risico's t.a.v. misstanden op de werkvloer en milieuproblematiek zo klein mogelijk houden.

Samenwerking met kleinere bedrijven resulteert in (zeer) korte lijnen en één op één contact met de leverancier. Aan beide kanten kan snel geschakeld worden. De ondertekenaars van de CoC hebben zelf rechtstreeks contact over samenwerkingsovereenkomsten en leveringsvoorwaarden op detailniveau.

Milieutechnische aspecten (met name waar het de grondstoffen betreft) zijn direct onderdeel van de leveringsvoorwaarden, met name t.a.v. de biokatoen en de gebruikte verfstoffen. Okimono vraagt de leveranciers voortdurend advies voor en over verbetering van onze producten. Dit is een continu proces dat werkt juist omdat wij bewust kiezen voor lange termijn samenwerkingen.

'Dicht bij huis' produceren heeft tot slot de gunstige bijkomstigheid van een kleinere footprint: kortere aanvoerroutes en levertijden. Direct gevolg van een continu productieproces is ook een continustroom in leveringen (leisure wear ongeveer tweewekelijks). Die continuïteit maakt wel een gunstiger planning van de transporten mogelijk – hoewel ook dit traject in de coronatijd onder druk kwam te staan, nog eens extra vanwege de omzetgroei.

Alle artikelen worden verpakt in gerecycled plastic. Ter bescherming is het nodig om de geprinte items per stuk te verpakken. De non-printed items worden per 5 stuks verpakt. Wanneer in de toekomst goede plasticvrije alternatieven op de markt komen, dan zullen wij daar zeker gebruik van maken.

MEER OKIMONO DUURZAAMHEID

De grondslag van Okimono als een duurzaam merk is ook op andere plekken zichtbaar. Sommige daarvan, recycling in het bijzonder, kunnen ons helpen bij de invoering van de UPV (Uitgebreide Producent Verantwoordelijkheid) per 2023.

Transparantie en informatie

Het periodiek updaten van de online productie-informatie was al een staande werkwijze. Dit is nu onderdeel van de CoC-cyclus. Eind 2020 werd de nieuwe webshop gelanceerd en toen is ook de sustainability informatie bijgewerkt. In de loop van 2021 zijn enkele pagina's opnieuw aangepast – de informatie voldeed overigens al aan de ACM-richtlijnen. Nu de CoC met de twee hoofdleveranciers is ondertekend, volgt dit najaar opnieuw een bijstelling van de product- en productielocatie-informatie op de eigen site en in het Open Apparel Registry. Een beknopt overzicht van de recente ontwikkelingen zal dan ook worden gepubliceerd op de site. Daarnaast zijn duurzaamheid en IMVO CKT terugkerende onderwerpen in de Okimono nieuwsbrief.

Overigens heeft Okimono zich afgelopen jaar tevens aan kunnen sluiten bij Thuiswinkelwaarborg. Hiervoor is een audit-traject afgewikkeld. Ook dit valt voor ons onder zorgvuldig zakendoen, want wij hechten er waarde aan om t.a.v. van onze klanten, onze belangrijkste stakeholders, onze zaken ook goed te organiseren.

Overige groene agenda

Post

Vanaf het allereerste begin verstuurt Okimono de pakketten zoveel mogelijk per fietskoerier! In Arnhem pakt Cycloon de zendingen op en verspreidt deze door het hele land. Daar waar geen fietskoeriers actief zijn, worden de pakketten overgedragen aan DHL (binnen NL) en Skynet (daarbuiten). Bovendien wordt het grootste deel verzonden als brievenbuspakketje.

Recycle Love

Okimono heeft een eigen inzamelingsprogramma Recycle Love. De shirts die binnen dit programma worden ingezameld, leveren wij voor de best mogelijke verwerking aan bij Curitas, samen met een groot deel van de retouren (een deel gaat terug naar de producent t.b.v. productieverbetering) die er binnenkomen. Een deel wordt aangeboden voor hergebruik in ontwikkelingslanden en een deel voor verwerking tot nieuwe materialen. Okimono bekijkt of het in de toekomst mogelijk is om van Curitas meer informatie te krijgen over het daadwerkelijke (her)gebruik van dit textiel. Meer inzicht in de hele cyclus is voor ons waardevol bij de invoering van een UPV in 2023.

Voor wat het Recycle Love deel doet Okimono daarnaast per shirt een donatie van €2,50 aan Trees for All voor de aanplant van nieuwe bomen.

Okimono werkomgeving

Bij dit alles kan de eigen werkomgeving natuurlijk niet achterblijven. Daarom koopt Okimono groene energie in voor ons hoofdkantoor, dat gevestigd is in een oud schoolgebouw, en onze flagship store in Arnhem. Beide panden worden bovendien verlicht met LED-lampen.

Tot slot regelen wij ook onze geldzaken zeer bewust bij een bank die zorgvuldig zakendoen in het fundament heeft, de Triodosbank.

Toekomst

In aanvulling op de reeds-genoemde aandachtspunten zal de focus van Okimono de komende tijd te liggen op het verder verdiepen en aanscherpen van de eigen processen. Vooral met het oog op de verdere groei van de onderneming en op handen zijnde UPV, vinden wij het belangrijk om hier de zorgvuldigheid te bewaren en te blijven bewaken. Wanneer het nodig blijkt om nadere afspraken te maken met onze producenten over de productieomstandigheden in de volle breedte, dan zullen wij deze in beginsel opnemen in de Two-Way Code of Conduct en natuurlijk is dit document een belangrijke grondslag bij de sourcing naar mogelijk nieuwe leveranciers.

Op 31 december 2021 loopt het huidig IMVO Convenant voor Kleding en Textiel (CKT) af en wij kunnen zeggen dat wij alle vijf jaren van dit convenant goed hebben weten af te ronden. Als klein merk hebben wij gezocht naar de beste benadering en werkwijze, om alle doelen te behalen en de bijbehorende tools duurzaam te implementeren. Dat deden wij in goede samenwerking met het CKT-secretariaat en onze accountmanager. Op dit moment zijn de gesprekken over een vervolg convenant nog gaande: de New Generation Agreement. Wanneer duidelijk is hoe dit nieuwe convenant eruit gaat zien, kijken wij of wij ons opnieuw zullen aansluiten. Mocht het echter relevanter voor ons zijn om ons te verbinden aan een andere organisatie of initiatief - zoals de Fair Wear Foundation of Amfori BSCI - dan zullen wij dat overwegen. Hoe dan ook zorgen wij dat we op de hoogte blijven en contact houden met diverse partijen uit dit netwerk.

Okimono is zuinig op de binnen het IMVO Convenant behaalde resultaten: de versterkte werkwijze en het gewonnen inzicht. In die werkwijze blijft Okimono benadrukken dat een compacte, integrale benadering het best aansluit bij duurzaamheid als kernwaarde van onze onderneming: gewoon op verantwoorde wijze goede spullen blijven maken.

Voor de toekomst hebben wij daarom de onderstaande aandachtspunten geformuleerd:

Korte termijn

- Afronding CoC-traject met de Nederlandse drukker.
- Update website en OAR met vergaarde informatie.
- Extra navraag doen over living wage in Portugal.

Toekomstplannen

- Bezoeken van de productielocaties: planning is om in 2022 de hoofdlocatie in Portugal en een aantal toeleveranciers aldaar te bezoeken.
- Blijven volgen van beleidsontwikkelingen en voortgang convenant en UPV. Waar dit relevant is en past in onze agenda zullen wij meetings bijwonen.
- Onderzoeken aansluiting bij NGA of andere initiatieven zoals Amfori BSCI, Fair Wear Foundation, mogelijke inzet SLCP.
- Onderzoeken mogelijkheid om zelf GOTS-gecertificeerd te worden.
- Doorontwikkeling CoC-methodiek door:
 - GOTS-certificering voor/ door hoofdleveranciers onderzoeken als mogelijkheid, met name voor de hoofdproducent van leisure wear in Portugal,
 - explicieter adresseren van risico's in de keten. Onderwerpen kunnen specifiek zijn, zoals wage gap analyses, maar ook algemener, zoals op dit moment het moeizamere verloop van het CoC-traject met de Nederlandse producent,
 - onderzoeken alternatief beschikbaar klachtenmechanisme (voor werknemers) i.v.m. afloop convenant,
 - bij werknemers onder de aandacht laten brengen van de CoC.
- Onderzoek naar mogelijkheid voor meer informatie van Curitas over hergebruik van Okimono textiel.
- Op termijn opnieuw navraag doen bij onze klanten naar het belang van duurzaamheid voor hen. Ter info: eerder onderzoek toonde aan dat dit er in basis voor hen toe doet, maar men is niet wezenlijk geïnteresseerd in verdiepende informatie.

Beknopte evaluatie CKT

Okimono is voorstander van een voortzetting van het convenant, zij het in een iets andere vorm. De administratieve kant en min of meer opgelegde agenda ervaren wij als te belastend en te dwingend, zeker voor kleinere organisaties. Ook vinden wij de huidige aanpak vooral beleidsmatig en minder bedrijfsgericht. Het feit dat in overleg met de accountmanager maatwerk mogelijk is geweest, heeft ervoor gezorgd dat Okimono binnenboord is gebleven bij het Convenant.

Voor de toekomst zien wij zeker waarde in een convenantstructuur die o.a. voorziet in en ondersteund bij vertaling van beleid in heldere voorwaarden en basisstructuren voor participanten, verbinding tussen alle partijen (de sector zelf en alle mogelijke stakeholders), gevraagd en ongevraagd advies aan de sector. Ook het voortdurend adresseren van actuele vraagstukken en organiseren van meetings (on- en offline) ervaren wij als grote meerwaarde.

Voor wat betreft de concrete werkzaamheden voor partijen zouden wij meer ruimte voor een eigen agenda en voor eenvoudigweg continueren van lopende processen (min of meer zoals de Okimono-CoC cyclus nu is ingericht) toejuichen. Daarbij is praktische ondersteuning vanuit een secretariaat eveneens zeer waardevol.

Tot slot vinden wij het ontbreken van een overkoepelend consumenten gericht keurmerk een echt gemis! Deelnemers van het convenant zouden door de consument eenvoudig herkenbaar moeten zijn en ze zouden ook meteen een beter gevoel moeten krijgen voor het maken van een bewuste keuze – denk aan thuiswinkel.org.